

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționarul Cenușa Veaceslav, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 septembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 05.08.2016-20.09.2016
2. *instanța de recurs:* 20.10.2016 - 16.11.2016

A C O N S T A T A T:

1. Petiționarul Cenușa Veaceslav, la data de 04 august 2016, a înaintat plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău în baza prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat declararea nulității răspunsurilor Procuraturii Generale nr. 9-27d /16-2224 din 10.05.2016 și nr. 21-246/15-1243 din 01.07.2016, obligarea procurorului general de a admite petiționarul la audiență și de a examina sesizarea depusă în conformitate cu prevederile art. 274 Cod de procedură penală.

În motivarea plângerii a indicat, că la data de 04.05.2016 a sesizat Procuratura Generală cu o cerere de a fi admis la audiență pe marginea neexaminării plângerilor depuse anterior în procuraturile ierarhic inferioare. La 18.05.2016 a primit un răspuns de refuz de a fi admis la audiență, prin care se face trimitere la ordinul nr. 3/09 din 27.01.2014 al Procurorului General - act de ordine internă, care nu are nici o tangență obligatorie la persoana sa. În legătură cu răspunsul din 18.05.2016, la data de 17.06.2016 a depus o plângere, în urma căreia la 08.07.2016 a primit un răspuns evaziv semnat de procurorul Secției judiciar-penale, Bradu Valentina. La 13.07.2016, ca urmare a tergiversărilor și discriminării sale la examinarea plângerilor depuse anterior, a sesizat Procuratura Generală și procurorul general cu plângere în ordinea art. 299-299² Cod de procedură penală, la care nu a primit răspuns.

2. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 20 septembrie 2016, plângerea petiționarului Cenușa V. a fost respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a menționat, că procurorii au examinat corect adresarea petiționarului Cenușa V. în baza Legii cu privire la petiționare, totodată din conținutul sesizării petiționarului nu rezultă careva date rezonabile privind comiterea unor pretinse fapte prejudiciabile de către careva persoane cu funcție de răspundere, argumentele petiționarului referindu-se la

solicitarea audienței la procurorul general, care nu se încadrează în acte, acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală sau ale procurorului care sunt susceptibile contestării în ordinea prevederilor art. 313 Cod de procedură penală.

3. Încheierea menționată, a fost atacată cu recurs de către petiționar, prin care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a plângerii, cu obligarea Procuraturii Generale și a procurorului general de a înlătura încălcările depistate.

În motivarea recursului a invocat:

- încheierea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind întocmită în circumstanțe suspicioase, netransparente, fără motivare și fără ca instanța să se expună asupra tuturor cerințelor plângerii, fiind emisă și eliberată tardiv, contrar prevederilor art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală, urmare a cărui fapt o consideră ca fiind lovită de nulitate absolută;

- instanța nu s-a expus asupra cerințelor din pct. 1, 3 - 4 ale plângerii supuse examinării și în mod părtinitor, cu scopul de a avantaja Procuratura Generală și a face imposibilă contestarea încheierii, a indicat că aceasta este irevocabilă, contrar prevederilor art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală;

- instanța eronat a aplicat Legea nr. 793 din 10.02.2000 cu privire la contenciosul administrativ.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, a fost respins ca inadmisibil recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a indicat, că încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată, deoarece pentru asemenea încheiere nu este prevăzută calea de atac recursul, în cauză nefiind emisă încheiere privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale sau clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale (în conformitate cu art. 313 alin. (6) Cod procedură penală). Astfel, luând în considerație faptul că încheierea contestată este irevocabilă și nu se supune căii de atac în ordine de recurs, deoarece nu se referă la cazurile expres indicate în art. 437 alin. (1) pct. 3¹) Cod de procedură penală, se impune concluzia de a respinge ca inadmisibil recursul petiționarului Cenușa V.

5. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești adoptate, petiționarul Cenușa V. le contestă cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și admiterea plângerii depuse.

În motivarea recursului invocă:

- nu au fost supuse aprecierilor juridice toate faptele expuse și cerințele indicate în plângerile sale, ce urmau a fi evaluate în cumul cu decizia Curții de Apel Chișinău din 14.03.2016;

- ședința primei instanțe din 20.09.2016 nu a avut loc, astfel consideră că procesul-verbal a fost falsificat, iar încheierea este lovită de nulitate absolută;

- instanțele judiciare considerând că plângerile depuse sunt acte administrative ce necesită a fi contestate și examinate în ordinea art. 3 al Legii contenciosului

administrativ, urmau a aplica prevederile art. 44 Cod de procedură penală, declinarea competenței;

- nu au fost cercetate solicitările din punctele 1, 3-4 ale plângerii;

- Procuratura Generală nu a examinat decizia Curții de Apel Chișinău din 14.03.2016;

- instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra solicitării de a emite o încheiere interlocutorie în adresa Procuraturii Generale, în legătură cu ignorarea legislației la examinarea plângerilor depuse pe parcursul anilor 2015-2016;

- a fost îngădit dreptul la un proces echitabil și accesul la justiție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, la Curtea Supremă de Justiție poate fi declarat recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, prevederile art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, prevăd că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Prevederile legale enunțate atestă, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Acțiunile sau actele ilegale ale organului de urmărire penală și a organului care exercită activitate specială de investigații, în sensul art. 313 Cod de procedură penală (cu excepția celor prevăzute la alin. (6) al normei vizate), au un singur grad de verificare, fapt ce corespunde cerințelor art. 13 CEDO, precum că orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Deci, statul este obligat să asigure o cale de atac în instanță, în cazul pretinselor violări ale drepturilor omului. Astfel, statul a asigurat acest drept prin controlul efectuat în baza art. 313 Cod de procedură penală.

Eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărâri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Potrivit dispozițiilor art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal conchide, că recursul de pe rol, este declarat împotriva unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care nu a fost soluționat fondul unei cauze penale și fără suport legal pentru a fi atacat cu recurs în anulare, adică este vădit neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Cenușa Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 22 februarie 2017.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie